

Praha-Žižkov, 20. 2. 2022
P. Jareš

Vláda s lidskou tváří
Da 7,1-14
Matouš 26,57- 68

Každý lidský způsob vládnutí má v sobě něco nelidského. Můžeme to říci o všech dosud známých politických uspořádáních a režimech (samozřejmě s výjimkou stavu před pádem člověka do hříchu, viz Gn 3). Daniel kdysi ve svém vidění spatřil čtyři světové říše v podobě čtyř zvířat. Tato zvířata se od sebe navzájem lišila. Měla však společné to, že se ve všech čtyřech případech jednalo o jakési netvory (obludy, nestvůry). První z popisovaných netvorů sice prodělal jakousi polidšťující operaci. Byl zbaven křídel, postaven na nohy a obdržel lidské srdce. I tak ale zůstal nadále zvířetem. Takovýmto způsobem Bůh Danielovi vyobrazil lidské říše. Jako nestvůry. V lepším případě jako šelmu s lidským srdcem. Tyto obludy tu stojí v kontrastu k Synu člověka, který se objevuje v závěru Danielova vidění, tedy k postavě, které je nakonec dána věčná moc. Žádný stát na světě nemá politické nebo společenské uspořádání, které by bylo plně lidské. Tedy lidské v tom smyslu, jak to zamýšlel Stvořitel. Žádný současný stát není královstvím Božím. A je jedno, zda jde o republiku, království, diktátorský režim, nebo ještě něco jiného. Setkáváme se tu pouze s různými druhy obludnosti, s různými stupni znetvoření. Někdy jde možná o něco jako obludu s lidským srdcem, ale pořád je to obluda. Je důležité, abychom si této skutečnosti byli vědomi. Pak nebudeme od lidských vůdců, organizací a režimů čekat něco, co prostě nemohou poskytnout, a sice způsob vládnutí, který by byl zcela *lidumilný* (srov. Tt 3,4).

Danielovo vidění nám však rovněž ukazuje, že kromě lidských říší a vládců je tu ještě někdo další, kdo je má ve své moci. Ten někdo je Bůh. O Bohu Daniel už dříve napsal: „ *On mění časy i doby, krále sesazuje, krále ustanovuje, ...* “ (Da 2,21a ČEP) Toto Boží jednání vidíme i na netvorech v Danielově vidění. Nejsou tu pouze sami za sebe, ale jsou v moci někoho, kdo skrze ně skrytě působí. V textu je to vícekrát vyjádřeno neosobní vazbou. Například o prvním zvířeti čteme, že „ *mu byla křídla oškubána, bylo pozvednuto od země a postaveno na nohy jako člověk a dáno lidské srdce.* “ (Da 7,4 ČEP) Někdo mu oškubal křídla. Někdo, kdo tu není jmenován, ho pozvedl od země. Někdo ho postavil na nohy a dal mu lidské srdce. A ten někdo je zcela nepochybně Bůh, kterého Daniel později uvidí v postavě Věkovitého. A je to také Bůh, kdo nakonec udílí věčnou moc Synu člověka. O všech čtyřech netvorech platí, že jsou v Božích rukou. On dává povstat lidským říším a vládcům. Používá je k uskutečnění svých plánů. A když je nepotřebuje, jejich moc jim opět odjímá. Může použít lidské říše jako nástroje svého soudu. A když je použije, vykoná soud i nad nimi. V Danielově

vidění je to snad obzvláště vidět na čtvrtém zvířeti, o němž je tu řečeno, že „drtilo“ (v. 7 ČEP). Stejně sloveso se objevilo v popisu vidění krále Nebúkadnesara. Tam toto sloveso popisuje jednak působení jisté lidské říše a jednak účinek kamene, který představuje království Boží (Da 2,40. 44). Jako nástroj v Božích rukou je v Bibli označena například asyrská říše (Iz 10,5-19). Bůh Asýrii na jedné straně používá jako nástroje svého soudu nad Izraelem. Na druhé straně však vykonává soud nad tímto svým nástrojem, kterému vyčítá jeho pýchu: „*Což se smí sekera holedbat nad toho, kdo jí seká? A pila povyšovat se nad toho, kdo jí řeže? Jako by metla mohla švihat toho, kdo ji zvedá, nebo hůl se vynášet, že není dřevo.*“ (Iz 10,15 ČEP) Bůh má ve své moci všechny světové říše a politické režimy. A i když si to různí vládcové neuvědomují, Bůh si je používá ke svým účelům. Dokonce i tehdy, když ho výslovně odmítají. Mohou si o sobě myslet, kdovíjak nejsou významní a mocní. I jejich dýchání je však závislé na Boží vůli (srov. Da 5,23). Bůh si tu obludnost lidské moci kdysi použil k tomu, aby nám vydobyl spásu. To se týká ukřižování Pána Ježíše Krista a všeho dění, které s tím souviselo. Pilátovi tehdy Pán Ježíš řekl: „*Neměl bys nade mnou žádnou moc, kdyby ti nebyla dána shůry.*“ (J 19,11 ČEP)

Děni ve světě vždy směřovalo a směřuje k uskutečnění toho, co Daniel spatřil v závěru svého snu. K Božímu soudu a k nastolení věčného království Syna člověka. Bůh vede děni ve světě k nastolení vlády s lidskou tváří. Po všech těch obludách a obludnostech na světové mocensko-politické scéně to bude jistě nesmírná úleva. Jak vidíme v přečteném textu z Matoušova evangelia, Pán Ježíš se s tímto Synem člověka jasně ztotožnil (Mt 26,64). Toto označení ostatně také často používal, když mluvil sám o sobě ve třetí osobě (např. Mt 9,6; 11,19; Mk 9,31). Jeho ukřižování a vzkříšení byly rozhodující události v nastolení věčného království, které Daniel uviděl ve svém snu. Z tohoto pohledu platí, že to, co Daniel uviděl, se už stalo. O Synu člověka píše: „*A byla mu dána vladařská moc, sláva a království, aby ho uctívali všichni lidé různých národností a jazyků. Jeho vladařská moc je věčná, která nepomine, a jeho království nebude zničeno.*“ (Da 7,14 ČEP) A Pán Ježíš před odchodem do nebe řekl svým učedníkům: „*Je mi dána veškerá moc na nebi i na zemi.*“ (Mt 28,18 ČEP) O tom, kdo má nejvyšší moc a kdo ji bude mít navěky, už bylo dávno rozhodnuto. Dobrou zprávou o Pánu Ježíši nás Pán Bůh zve do svého věčného království, nabízí nám občanství ve věčném království svého Syna. Z těch, kdo jeho zprávu uvěří, tvoří nové společenství národů. Jak napsal apoštol Pavel: „*My však máme občanství v nebesích, odkud očekáváme i Spasitele, Pána Ježíše Krista.*“ (F 3,20 ČEP)